

Beskrivning park för park och naturområden

PROJEKTINFORMATION

Beställare

Trafikkontoret, Stockholms stad

Arbetsgrupp/Projektgrupp

Pia Krensler, Trafikkontoret, stadsträdgårdsmästare

Matilda Sabel, Trafikkontoret, landskapsarkitekt

Pierre Persson, Enskede-Årsta-Vantör sdf, enhetschef på Lokal och stadsmiljöenheten

Joakim Josefsson, Enskede-Årsta-Vantör sdf, Parkingenjör

Synnöve Adenberg, Enskede-Årsta-Vantör sdf, Parkingenjör

Konsulter

Strategi och analys: 2015

Tyréns AB

Helena Djurstedt, landskapsarkitekt

Veronica Johnander, landskapsarkitekt

Anna Aalto, landskapsarkitekt

Inventering och grundarbete: 2013-2014

Grontmij AB

Johanna Rydberg, landskapsarkitekt

Anna Lebisich, landskapsarkitekt

Anders Falk, landskapsarkitekt

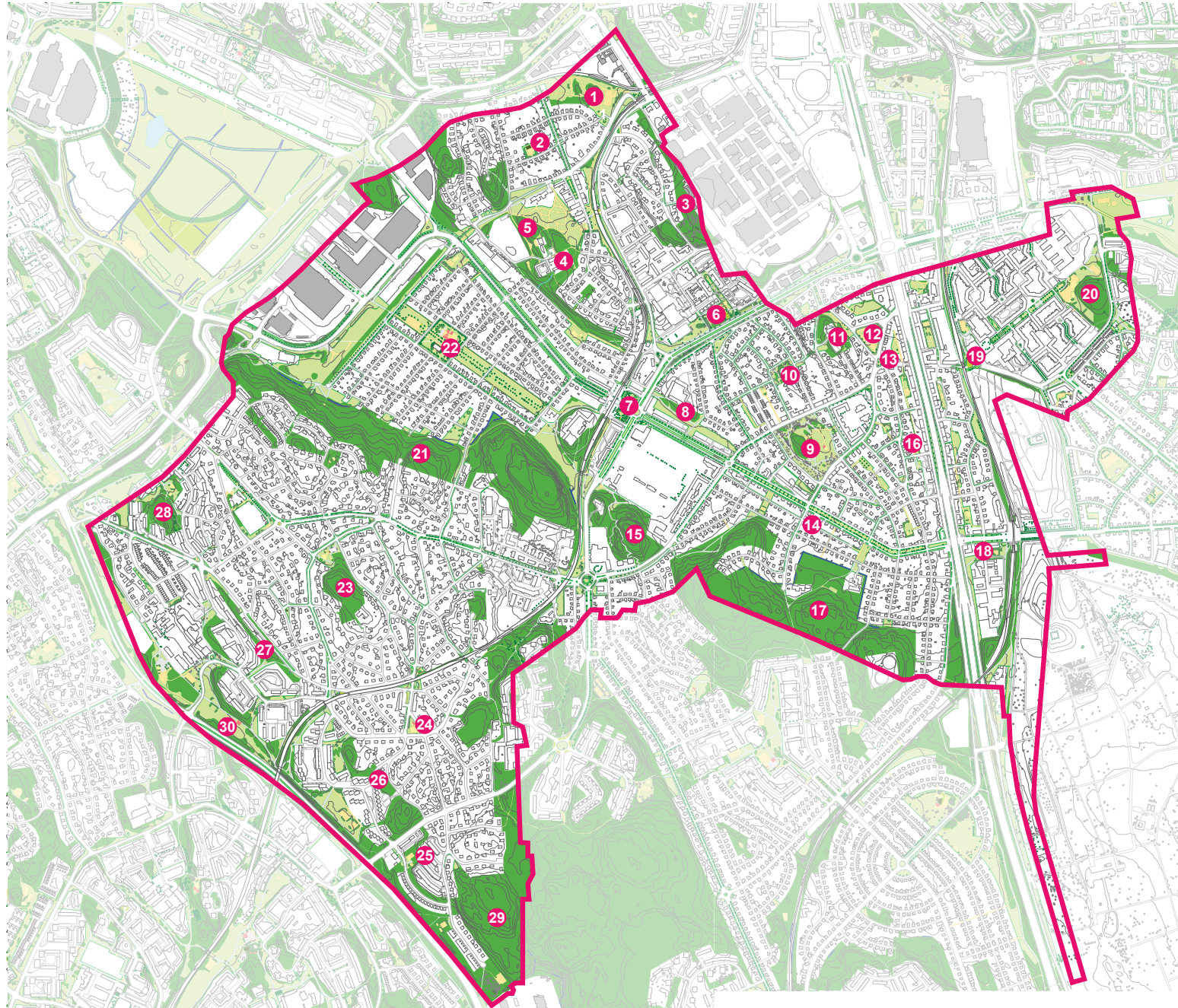
Foton: Grontmij AB/Tyréns AB

Kartor/Illustrationer: Tyréns AB

Antagen i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd februari 2016.

Gäller från 2016-03-01.

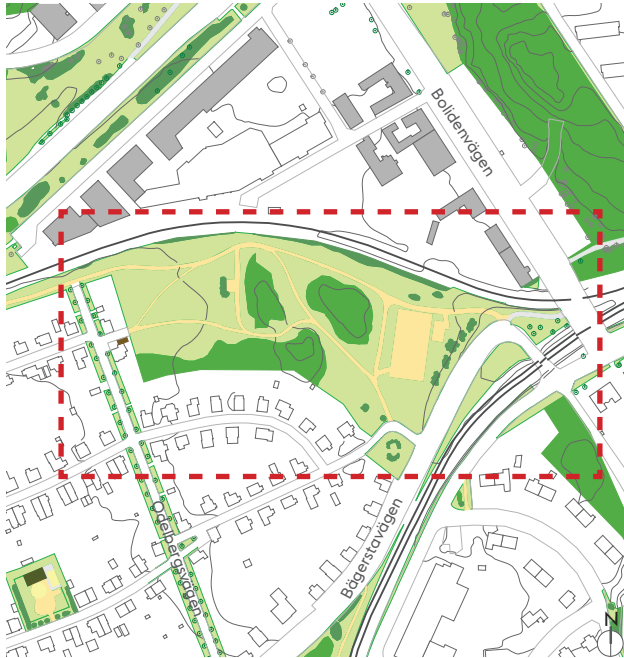
Enskede parköversikt

1. Lindeparken
2. Dammtrappsparken
3. Frötallen/Vampyrstigen
4. Enskedeparken
5. Enskedeberget, Föreningsberget
& Parkstråk Enskedehöjden
6. Trädskolan/Plantanparken
7. Sockenplan
8. Häradsdomaren
9. Margaretaparken
10. Kyrklunden
11. Fägelkärrsberget
12. Stora Triangelparken
13. Lilla Triangelparken
14. Mellanvägen & Källvägen
15. Kyrkovärden
16. Krokar (flera små parker)
17. Svedmyraskogen
18. Pergolan
19. Sandsborg perennpark
20. Dalenparken
21. Hemskogen & Gideåparken
22. Vårflodsparken
23. Vivstavarpsparken
24. Tanneforsparken
25. Lekplats vid Götaforsvägen
26. Aspvirket
27. Farfarstjärnan
28. Sturebyhöjden
29. Majroskogen & Papphylsan
30. Sturebystråket

Gränsen markerar ansvarsområdet för parkskötsel i Enskede.

1. LINDEPARKEN /2,8 ha

Beskrivning

Lindeparken anlades i början av 1930-talet och har karaktären av äldre finpark. Den är en av Enskedes större parker och utgörs av stora gräsytor, mjuka slingrande grusgångar och stora solitära träd, varav flera är barrträd såsom gran, lärk och olika sorters tallar.

Ett par mindre vegetationsholmar delar parken rumsligt. I parkens östra del finns en inhägnad, belyst grusplan med fotbollsmål samt boulebanor. Här finns också en sittplats med bord och bänkar. Den västra delen av parken domineras av ett stort öppet parkrum som omges av hög och tät vegetation med både klippta och mer extensivt skötta gräsytor.

Här firas årligen Enskedegårdsdagen som villaföreningen Linde-Gård anordnar.

Nya bostäder planeras norr och öster om Lindeparken inom stadsutvecklingsprojekten Årstastråket och Söderstaden/Slakthusområdet och besöksstrycket i parken kommer sannolikt att öka.

Analys

+	—
Stora, uppvuxna träd som ger volym och befäster parkens historia.	Lågt besöksantal.
Öppna gräsytor för flexibla aktiviteter.	Innehåller få värden som lockar besökare.
Parken har en rumslig uppdelningen med variation mellan öppna ytor och mer tät vegetation.	

Grusat gångstråk i parken.

Värden idag

Sociala: Bollspel, evenemang, grön oas, lek, picknick, promenader och sitta i solen.

Ekologiska: Ängsytor. Del av park ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska: Ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

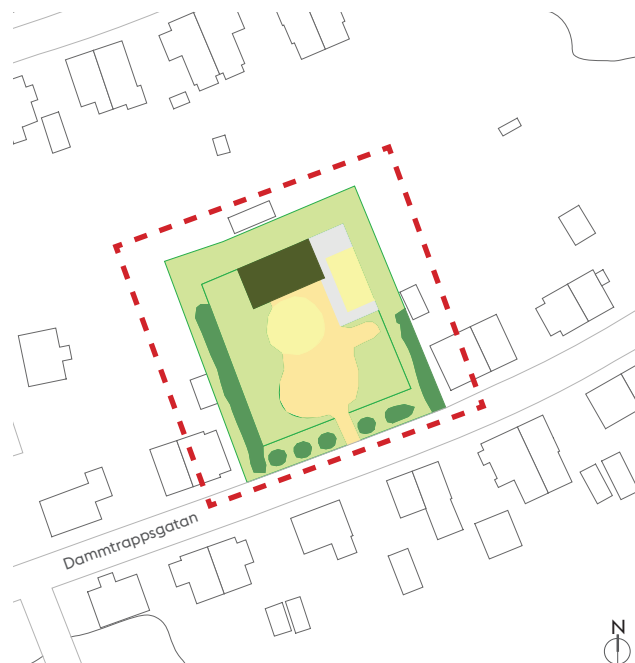
Bör utvecklas till en innehållsrik kvarterspark. Planerad bebyggelse i närområdet kommer sannolikt öka parkens besöksstryck.

Bevara och förstärk parkens ursprungliga struktur med skiftande öppenhet och mjuka slingrande gångar.

Skydda och vårda barrträden då delar av parken ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter. Värna om de mer extensivt skötta gräsytorerna för att främja den biologiska mångfalden.

Se över och förbättra tillgängligheten till parken.

2. DAMMTRAPSPARKEN /0,16 ha

Analys

+	-
Skyddad och rofylld plats. Bidrar till behovet av lekplats som finns i området.	Liten park med lågt besöksantal. Innehåller få värden som lockar andra målgrupper än småbarn med föräldrar.

Parken före upprustning.

Beskrivning

Dammtrappsparken är en mindre kvarterspark med lekplats som ligger insprängd bland villabebyggelsen. Parken är rumsligt väldefinierad och ramas omväxlande in av staket och friväxande buskar.

Fem större lindar finns i parken och ett antal soffor står placerade längs parkens västra sida.

Lekplatsen har rustats under 2014 och erbjuder ett basutbud för mindre barn.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, picknick, ro och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande arter.

Kulturhistoriska: Ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

För att platsen ska vara attraktiv bör den på sikt ses över och utvecklas i sin helhet och ges ett innehåll som vänder sig till flera målgrupper. Gränsen mot gatan bör öppnas så att parken annonseras tydligare.

Låt delar av gräsytan vara extensivt skött med högre gräs för att främja den biologiska mångfalden.

3. FRÖTALLEN / VAMPYRSTIGEN /3,4 ha

Analys

+	-
En viktig länk i natursambandet mellan Årsta och Enskede.	Otydliga entréer. Svårtillgänglig med mycket buskar och slyartade mindre träd. Har ingen koppling i form av trappa eller stig mellan villabebyggelsen och slakthusområdet.

Beskrivning

Frötallen är ett långsmalt naturmarksparti med berg i dagen och hållmarkskaraktär som ligger som en buffert mellan villabebyggelsen och slakthusområdet. Trädbeståndet är blandat med stort inslag av tall och ek.

Anlagda gångvägar saknas i området men en enklare trappa av trä ligger i Parmfeltsgården förlängning österut och förbinder Lindevägen med Skjultvägen.

Naturparken kallas i folkmun för "Vampyrstigen".

Värden idag

Sociala: Grön oas och lek.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska: Ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

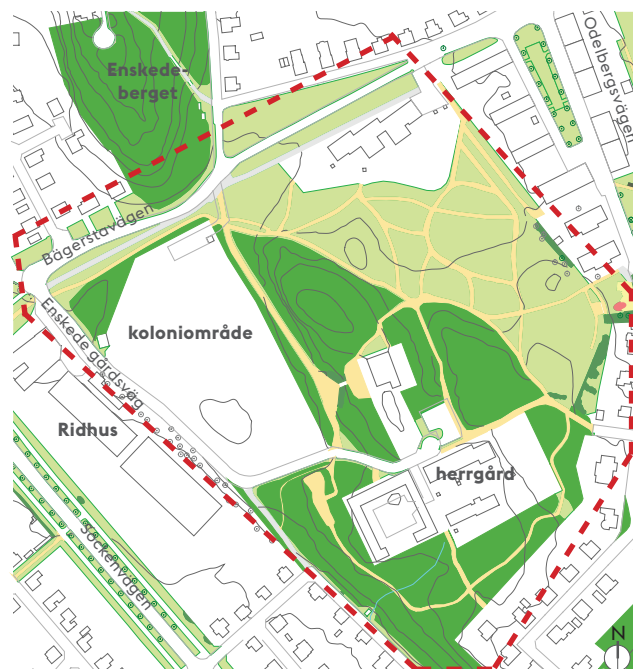
Mål för utveckling

Ska skötas som naturpark. För att gynna ekarnas och tallarnas utveckling ska buskskiktet hållas öppet i deras närhet.

Bör bevaras så att natursambanden mellan Årsta och Enskede inte försämras. Värna om den naturpräglade karaktären med växter i både mark-, busk- och trädskikt.

Kan bli en värdefull tillgång för slakthusområdet när det på sikt exploateras.

4. ENSKEDEPARKEN /6 ha

Beskrivning

Enskedeparken anlades ursprungligen 1840 med den engelska parken som förebild.

Parken är stadsdelens största park, den erbjuder ett flertal värden och kvaliteter och är ett viktigt och populärt rekreationsområde för många olika målgrupper.

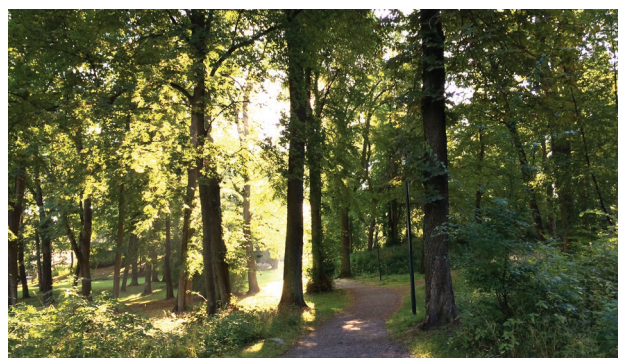
Parken har en varierande topografi och karaktär. Den norra delen karaktäriseras av stora gräsytor med mjuka kullar, slingrande gångar och stora lövträd. I området finns rester av stenmurar och häckar som en gång utgjorde parkens gränser.

Norr och öster om herrgården är karaktären mer naturparkspräglad med bergknallar som till viss del fungerar som pulkabackar.

Närmast herrgårdens huvudbyggnaden finns två grusade terrasser som binds samman av en granittrappa och vägen framför byggnaden kantas av en allé av stora askar. I södra delen av parken finns tre bevarade sekundärbyggnader.

Analys

+	-
<p>Parkanläggningens ursprungliga arkitektur och form är till stor del bevarad liksom växtmaterialet som härstammar från 1800-talets senare del.</p> <p>Parken och byggnaderna är viktiga identitetsskapande element i Enskede och minner om stadsdelens historia.</p>	

Området kring dessa består av ett bergsparti med hållmarkskaraktär och ett lägre fuktigt parti med ungträd och enstaka större ädellövträd.

Hela parken genomkorsas av grusade gångvägar. Vid parkens östra entré finns en mindre kvarterslekplats och längs parkens ytterkant löper en ridstig som används av Enskede ridskola. Väster om parken finns ett område med odlingslotter som sköts av Föreningen Enskede gårds koloniträdgårdar.

2006 togs ett vårdprogram fram för Enskedeparken som beskriver hur en kontinuerlig vård och skötsel ska utföras så att parkens form och karaktär bevaras. Under senare år har parkvårdande insatser utförts i Enskedeparken och parken öppnats upp och tydliggjorts.

Värden idag

Sociala: Blomprakt, djurhållning, grön oas, lek, odling, picknick, pulkaåkning, promenader, ridning, ro och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande arter. Del av park ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska: 1800-talspark som ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt. Fornlämning Brännkyrka 72:1.

Mål för utveckling

Det är viktigt att parken bevaras och sköts så att parkens värden bibehålls och utvecklas. Parken måste hållas öppen för att upplevas trygg och bör skötas och kompletteras enligt förslag i vårdprogrammet från 2006.

Vårda och skydda framförallt ekar och barrträd då parken ingår i habitatnätverk för eklevande arter och del av park ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

5. ENSKEDEBERGET, FÖRENINGSBERGET & PARKSTRÅK ENSKEDEHÖJDEN

Beskrivning

Dessa naturparker bildar tillsammans ett ekologiskt samband där Enskeleparken, fungerar som en knutpunkt.

Bägersta gamla bytomt som ansluter mot Föreningsberget består av en lövskogsklädd, liten höjd med berg i dagen. En asfalterad gång-cykelväg genomlöper detta naturmarksparti.

Föreningsberget är en skogsklädd förkastningsbrant där hållmarkskaraktären dominerar. Från berget har man utsikt mot Årstaområdet. Norr och väster om Föreningsberget planerar staden att bygga nya bostäder inom stadsutvecklingsprojektet Årstaområdet och besöksstrycket på områdena kan på sikt öka. I södra delen finns en fornlämning i form av en övertorvad stensättning.

Enskeleberget utgörs av en skogsklädd bergknalle där hållmarkskaraktären dominerar på höjden medan

Analys

+	—
<p>Ett grönt samband av naturmark där de trädbevuxna branterna är väl synliga i närområdet och fungerar som en grön fond och synlig rest av det ursprungliga landskapet.</p> <p>Naturparkerna är populära för lek.</p> <p>Den fria utsikten är värdefull.</p> <p>Högt biologiskt värde med uppvuxna ekar på Enskeleberget.</p> <p>Lekplatsen nedanför Enskehöjden är värdefull utifrån tillgångsanalysen för lek som visar att det finns behov av en lekplats i detta område.</p> <p>Gångvägarna är viktiga kommunikationsstråk.</p>	<p>Lekplatsen nedanför Enskehöjden upplevs som torftig.</p>

söderslutningen utgörs av mager gräsmark med stora uppvuxna askar och ekar. En asfalterad gångväg med trappor leder upp på berget till villabebyggelsen. Parkvägen är belyst men soffor saknas. På berget har man utsikt mot söder.

Parkstråket längs Enskehöjden utgör en förlängning av Enskeleparken söderut. Den består av en vegetationsklädd brant mellan villabebyggelsen på höjden och på fältet. Vegetationen är blandad med ett stort inslag av tall. En grusad parkväg följer bergets fot och kantas av en trädrad av björkar. Gångvägar och trappor av granit leder upp på berget.

Mitt i stråket vidgar sig en öppen plats med klippta gräsytor och en mindre lekplats med basutbud.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, promenader, ro och utsikt.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande arter. Föreningsberget ingår även i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska: Fornlämning Brännkyrka 74:1. Enskeleberget, Enskehöjden samt del av Föreningsberget ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Enskehöjden

forts. ENSKEDEBERGET, FÖRENINGSBERGET & PARKSTRÅK ENSKEDEHÖJDEN

Föreningsberget

Enskedehöjden

Mål för utveckling

Bostadsnära naturområden som bör skötas med naturvård och hållas öppna och genomsiktliga för ökad trygghet och för att främja en god utveckling hos träden. Viktigt att promenadstråk, utsiktsplatser och entréer hålls öppna.

Områdena bör bevaras så att natursambanden mellan Årsta och Enskede inte försämras. Brynzoner bör förstärkas och sly hållas efter vid utsiktsplatser.

Möjligheten och lämpligheten att anlägga en mindre samlings- och utsiktsplats på Enskedeberget bör utredas.

Integrerad naturlek bör utredas i samband med byggnation av förskola. Lek med tydlig naturkaraktär eftersträvas.

6. TRÄDSKOLAN/ PLANTANPARKEN /0,9 ha

Analys

+

Plantanparken är en grön och lummig park som karaktäriseras av sitt rika och varierande växtmaterial.

Lekplatsen är populär och välanvänd.

-

Parken är delvis sliten och i behov av upprustning och parkvård.

Plantanparken

Bild från 1950 över träderskolans kontorsbyggnad.

Beskrivning

Plantanparken uppfördes samtidigt som omgivande bostadskvarter. Den norra delen av parken bildar en tydlig centralaxel genom området där marknivån sänks från norr till söder. Axeln byggs upp av klippta gräsytor med häckar, stödmurar och trädrader av fågelbär. Parken har här en halvoffentlig karaktär. I axelns nedre del finns en hårdgjord plats med pergola, soffor och en grill.

I parkens södra del finns en större inhägnad lekplats med båttema som erbjuder lek för yngre barn. Mot Enskedevägen finns gröna parkrum med sittplatser och en tät ridå av friväxande buskar och träd. I hela parken finns ett rikt och varierande växtmaterial som delvis bevarats från tiden då en av stadens plantskolor låg på platsen. I södra delen av parken finns ett dolt parkrum som bör rustas och öppnas upp.

Sydväst om parken planerar staden att bygga nya bostäder och besöksstrycket på parken kan då öka.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, picknick, promenader, pulka och sitta i solen.

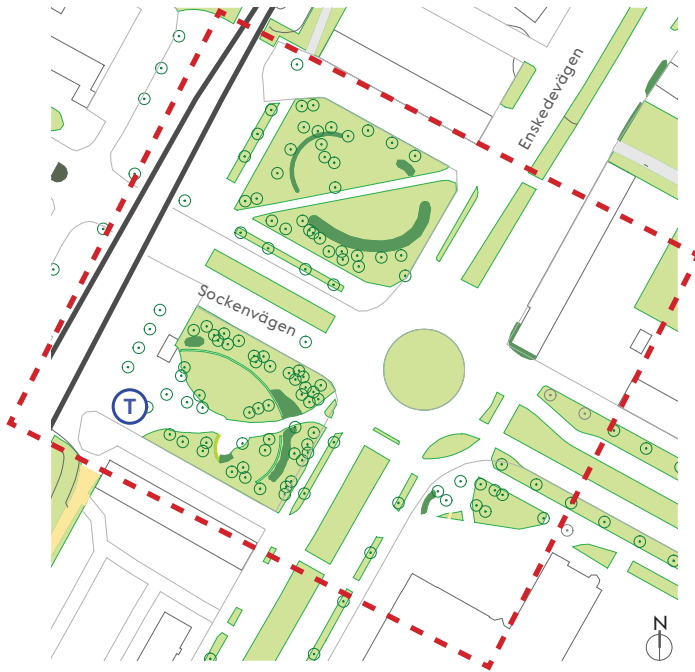
Ekologiska:

Kulturhistoriska: Ligger på platsen för en av stadens numera nedlagda plantskolor.

Mål för utveckling

Ett program för upprustning av parken har tagits fram av staden 2013 och bör genomföras.

7. SOCKENPLAN

Beskrivning

Sockenplan består av tre stycken parktorg från 1940-50 talen runt en cirkulationsplats.

En stor hästkastanj dominerar det nordvästra parktorget med en pergola under. Torget ramas in av måbär och böljande kallmurar tillsammans med uppstamade ligustersyrenor. Dessa ligustersyrenor kan vara ursprung till de Syringa reticulata f.k. Enskede som finns i handeln.

Vid sydvästra torget, mot tunnelbanan finns en liten kiosk mitt på torgytan. Parkdelen innehåller en mindre fontän, sittplatser och perennplanteringar. Gamla storvuxna rysklönnar inramar platsen tillsammans med klippta måbärshäckar och böljande kallmurar.

Analys

+	-
Fin rumslighet i form av gräskullar, murar och träd.	Platsen är splittrad. De tre parktorgen, rodellen och trädplanteringen längs Sockenvägen har helt olika karaktärer.
Viktigt stråk för alla som ska till och från Sockenplans tunnelbanestation.	

Värden idag

Sociala: Blomsterprakt, grön oas och sitta i solen.

Ekologiska:

Kulturhistoriska: Ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Det sydöstra torget utanför Kunskapsskolan och Konsum består av grupper av träd och buskplanteringar som inramar grupper av bänkar och bord.

Delar av Sockenplan gavs ny utformning omkring 2002.

Gångväg från Enskedevägen mot tunnelbanestationen.

Hästkastanjen under sin blomning och gräskullar som markeras av de klippta häckarna.

Mål för utveckling

Detta är ett viktig stråk som bör ha en finparkskaraktär med hög skötsel nivå där gångar och planteringar är välskötta.

Parken behöver en genomgång av växtmaterialet där skadade träd beskärs eller eventuellt tas bort och ersätts med om möjligt samma art för att behålla den karaktäristiska stilen.

Det sydöstra torget vid Konsum bör rustas i sin helhet.

8. HÄRADSDOMAREN /1,5 ha

Analys

+	—
Platsens öppna rymd.	Anonymt parkrum utan tydlig funktion.
Flexibel platt gräsyta.	Lågt besöksantal.

Grönstråkets västra del.

Beskrivning

Långsmalt och öppet parkrum med klippta gräsytor. Parkens norra långsida kantas av en höjdrygg med berg i dagen och täta bestånd av bland annat asp och björk. I övrigt omges parken av blandad bebyggelse och i gränsen mellan park- och fastighetsmark finns ofta häckar eller friväxande buskage. Sikten i parken är fri.

Asfalterade gång- och cykelvägar korsar parken i den västra delen medan den östra delen saknar anlagda gång- och cykelstråk. Här finns istället upptrampade stigar som vittnar om att parken används för passage.

Från Enskedevägen är parken delvis skyddad av en större lind medan entréerna från Hemmansvägen och Söckenvägen är öppna.

Värden idag

Sociala: Grön oas, promenader och sitta i solen.

Ekologiska:

Kulturhistoriska: Ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

Anonymt parkrum utan tydlig funktion.

Entrén från Enskedevägen behöver öppnas upp för ökad sikt och trygghet.

Vegetationen längst höjdryggen bör förstärkas med brynväxer för att gynna den biologiska mångfalden.

9. MARGARETAPARKEN /3 ha

Beskrivning

Margaretaparken ligger mitt i Gamla Enskede och utgörs av en sparad och förädlad skogsbacke från tiden då området byggdes. Parken är stadsdelens största park och fanns med i Per Olof Hallmans ursprungliga stadsplan för Gamla Enskede trädgårdsstad.

Parken erbjuder flera olika kvaliteter och värden för flera olika målgrupper. Omväxlande öppna och mer slutna partier ger rumslighet till parken. Kantzonerna har en mer renodlad parkkaraktär med stora träd i klippta gräsytor medan ytorna inne i parken och i slutningen mot Handelsvägen har mer av naturmarksprägel.

Topografin är lätt kuperad med en hel del berg i dagen. Vegetationen är varierad och i naturmarkspartierna växer bland annat rönn och gran och i markskiktet blåbär. I anlagda delar finns bland annat blågran, lärk, oxel och naverlön och på senare år har man planterat såväl kastanj som magnolia.

Analys

+	—
Stora, uppvuxna träd som ger volym och befäster parkens historia.	Endast programmerad lek på lekplatsen, dvs ingen fantasilek.
Öppna gräsytor för flexibla aktiviteter.	
Varierad karaktär med både berghällar och skiftande täthet i träd och buskskikt.	

Värden idag

Sociala: Grön oas, evenemang, folkliv, lek, picknick, promenader, ro och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska: Exempel på det tidiga 1900-talets parker. Parken ligger inom riksintresse för kulturmiljövården samt inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt. Fornlämning Brännkyrka 69:1.

I parkens östra del finns en mindre lekplats för yngre barn som rustats under 2014.

Parken är mycket populär och välbesökt. Den används bland annat för idrottsevenemang av närliggande skolor och som evenemangsplats för teatrar.

Utsikt mot öster där villorna på Mittelvägen skymtar i bakgrunden

Mål för utveckling

Parken ska skötas som finpark med park- och naturvårdande insatser. Föryngringsplanteringar bör inriktas till att bestå av inhemska arter som kan nå stor storlek för att parken ska bibehålla sin luftighet med höga, stora trädkronor.

Bevara och förstärk parkens ursprungliga struktur och historiska karaktär med skiftande öppenhet och slingrande gångvägar.

Förstärk brynzoner i syfte att gynna den biologiska mångfalden.

10. KYRKLUNDEN /0,4 ha

Beskrivning

Enskede kyrka stod färdig 1915 och är placerad på en naturlig höjd i landskapet omgiven av en park. Kyrkan och parken fanns med i Per Olof Hallmans ursprungliga stadsplan för Gamla Enskede trädgårdsstad.

Parkens ytor mot omgivande gator består av klippta gräsytor med spridda träd såsom tall, björk och körsbär.

Söder om kyrkan finns en bergknalle med sparad naturmark och en varm och skyddad plats som nås via trappor och grusade gångvägar. Parksoffor återfinns utmed gångvägarna.

Kyrkan rustades lätt under 2014 inför kyrkans 100 årsjubileum.

Analys

+	—
Lugn och rofylld plats.	Dåligt utnyttjad grönyta som skulle kunna locka fler.

Kyrklunden sedd från Björkvägen.

Värden idag

Sociala: Grön oas, promenader, ro, sitta i solen och utsikt.

Ekologiska:

Kulturhistoriska: Ligger inom riksintresse för kulturmiljövården samt inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

Befintlig karaktär av park- respektive naturmark bör bevaras. Ytorna mot omgivande gator och längs gångvägarna hålls öppna.

Skötselnivån på gräsytor bör ses över och utvecklas till äng för att öka den biologiska mångfalden.

11. FÅGELKÄRRSBERGET /1,2 ha

Beskrivning

Fågelkärrsberget utgörs av en sparad och förädlad skogsbacke från tiden då området byggdes. Uppe på höjden finns en äldre tegelbyggnad från 1930-talet. Idag används byggnaden för privat skolverksamhet och området närmast byggnaden är fastighetsmark.

Naturmarken på höjden domineras av hållmarkstallskog med berg i dagen och stora tallar. Vegetationen är tät och från omgivande gator kan byggnaden från vissa punkter inte ens skimras.

Bergets norra sluttning används vintertid för pulkaåkning och från bergets topp har man delvis utsikt mot Globen och slakthusområdet.

Kolonivägen, en infartsgata till området har en trädplanterad mittremsa som sträcker sig mot Fågelkärrsberget som en grönskade fond och entré till stadsdelen.

Längs Triangelvägen, utmed bergets fot, finns klippta gräsytor och rester av en rad av körsbärsträd. En grusad gångväg löper genom gräset.

Analys

+	—
Kuperad del som utgör ett grönt blickfång och ett landmärke från flera av gatorna i området.	Igenvuxna partier som hindrar tillgängligheten och sikten.
Populär pulkabacka och naturleksområde.	

Gångstig utmed Triangelvägen.

Värden idag

Sociala: Grön oas, picknick, promenader, pulkaåkning, ro, sitta i solen och utsikt.

Ekologiska: Hållmarkstallskog. Brynzoner.

Kulturhistoriska: Ligger inom riksintresse för kulturmiljövården samt inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

Karaktären bör bevaras och området skötas med naturvårdande åtgärder så att det hålls öppet och genomskiktligt med en tydlig brynzon där gräsytor närmast brynet kan låtas vara högre för att gynna den biologiska mångfalden. Gräsytor närmast Triangelvägen bör däremot hållas klippta för att inte hindra sikt för trafiken.

12. STORA TRIANGELPARKEN /0,6 ha

Beskrivning

Denna triangelformade park omges av stora träd som framförallt består av tallar, björkar och lönnar vilka ramar in parken från de omkringliggande gatorna. Detta var tidigare en parklek som från början var prydnadspark. Idag används parkleket av Enskede skolan för fritidsverksamhet.

Parkens södra entré fungerar som huvudentré. En stor klätterställning står i parkens sydöstra del och intill den en naturlekplats med stockar och stenar för balanslek. I närheten finns en inhägnad plats för småbarnslek. Mitt i parken finns en asfalterad yta där man kan cykla, springa och leka och rundade kullar av asfalt ska locka till cykellek.

I nordöstra delen av parken finns ett område med gräs och träd, en pergola med sittplatser och klättrväxter. Lekhus står i hörnet mot Stubbvägen/Triangelvägen. Strax intill finns en rundel av gräs som omges av parkbänkar.

Plaskdammen har fyllts med sand.

Upprustning av parken pågår och beräknas vara klar hösten 2015.

Analys

+	—
De stora, uppvuxna träden skapar volym och en grönskande lucka i bebyggelsen.	Parken har blivit en del av skolverksamheten och används inte av andra målgrupper under skoltid.
Parken är populär och utnyttjas flitigt.	Innehåller få värden som attraherar fler målgrupper.
Den ursprungliga rundeln har tagits fram som en flirt med parkens historia.	

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, picknick, ro och sitta i solen.

Ekologiska:

Kulturhistoriska: Ligger inom riksintresse för kulturmiljövärden samt inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

Parkens utsätts för stort slitage i och med skolans verksamhet och bör därför ha en hög skötselnivå för att behålla sin standard.

Parkens huvudentré. I bakgrunden syns den inhägnade småbarnsleken och byggnaden för fritidsverksamhet.

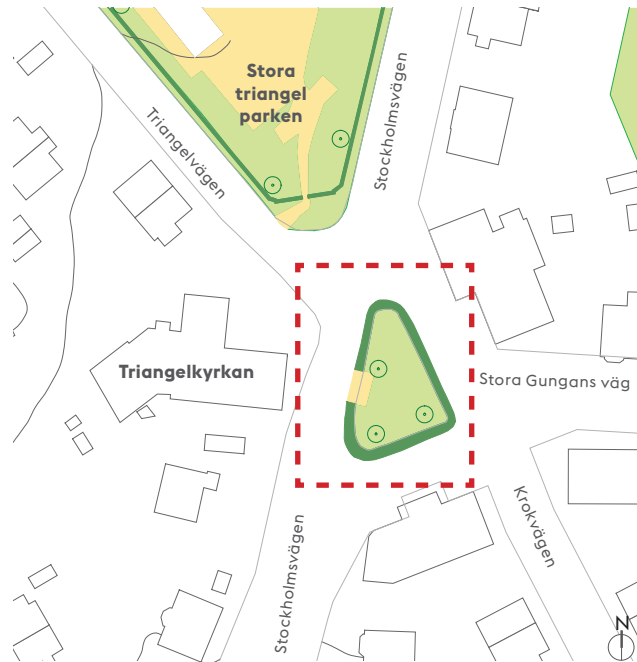

Nordöstra hörnet av parken med gräsrunnel och parkbänkar.

Bild från 1950-talet då parken hade en tydlig prägel av prydnadspark.

13. LILLA TRIANGELPARKEN /0,05 ha

Analys

+	-
Parken har en stark identitet beroende på de stora rödekarna vars kronor sträcker sig som ett tak över hela parken.	Belysningen upplevs otidsenlig och val av armaturer bör ses över.
Parken är en knutpunkt i G:a Enskede som bidrar till trädgårdsstadens gröna gaturum. Har ett kulturhistoriskt värde.	Alltför mycket skyltar runt parken stör synintrycket på platsen.
	Platsen är helt beroende av rödekarna vilket gör den sårbar för framtiden.

De stora rödekarna dominerar platsen. Triangelkyrkan syns i fonden.

Beskrivning

Detta är en fickpark med karaktär av finpark.

Platsen, som ligger i skärningspunkten mellan fem gator, utgörs av en triangulär gräsyta omgärdad av en klippt hagtornshäck. Tre stora rödekar samt bronsskulpturen Samverkan av Bertil Berggren-Askenström ger platsen karaktär och identitet.

Längs parkens västra sida finns en gräsyta med en soffa och en skylt som informerar om platsens historia. Belysningen i parken utgörs av äldre globarmaturer på en galvaniserad stolpe.

Värden idag

Sociala: Grön oas och sitta i solen.

Ekologiska: Stora gamla ekar.

Kulturhistoriska: Ligger inom riksintresse för kulturmiljövården samt inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

Karaktären av finpark bör bevaras och förstärkas med klippta, täta häckar och konstverk. Trädvården bör ske med stor försiktighet där endast skadade grenar avlägsnas.

Möjligheten att effektbelysa träden eller skulpturen bör utredas.

14. MELLANVÄGEN & KÄLLVÄGEN /cirka 0,2 ha resp. 0,3 ha

Beskrivning

Långsmala parkrum med en enkel och stram utformning. Långsidorna kantas av villatomter och trädgårdarnas grönska ramar in platsen. Grusade parkvägar i klippta gräsytor löper utmed långsidorna.

På Mellanvägen finns en platsbildning i parkens södra del. Platsen definieras och avskärmas av hagtornshäckar. Här finns lekutrustning i form av en sandlåda och ett par gungdjur. Under 2013 har magnolior planterats längs grusgångarna vilka förstärker parkens längsträckthet. Under 2014 har hagtornshäckarna skurits ned till marken.

På Källvägen står högväxta björkar längs parkens långsidor vilka förstärker platsens längsträckthet. Centralt placerade i parken står fyra blågranar som ger platsen en egen identitet. Parksoffor saknas helt på platsen. Belysningen består av olika typer av armaturer av äldre modell. Mot Svedmyraskogen ligger en förskola och utmed Svampvägen löper ett enkelt trästaket. Närmast Sockenvägen står ett teknikhus som delvis stör symmetrin på platsen.

Båda parkerna ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, promenader, ro och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturarhistoriska: Ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mellanvägen: Platsbildning med soffor, sandlåda och gungdjur.

Källvägen: Platsen sedd från Sockenvägen med Svedmyraskogen i fonden.

Analys

+	-
Synliggör Svedmyraskogen från Sockenvägen i med parkens öppenhet.	På Mellanvägen är parkens södra del överdimensionerad i förhållande till sitt innehåll.
Parken fungerar som en grön länk och entré från trädgårdsstadens bebyggelse till skogen.	På Källvägen störs intrycket i parken av förskolans parkering, staketet utmed Svampvägen och teknikhuset.
	Båda platserna har brist på rumslighet.

Mål för utveckling

Mellanvägen: Grusgångarna bör hållas efter och häckarna klippas så att de inte skymmer sikten mot Svedmyraskogen men ändå bildar rum.

Tillgångsanalysen visar att en kvarterslekplats behövs i denna del av Enskede och platsen bör därför utvecklas till en lek- och mötesplats i samklang med områdets och parkens karaktär.

Källvägen: Parkens formella och symmetriska utformning bör bevaras och förstärkas. Grusgångarna bör hållas efter, rensas och hålligheter igenfyllas. Möjligheten att ersätta runt staketet med en häck samt plantera häckar runt parkeringsytan och teknikhuset bör utredas. Belysningen bör ses över i sin helhet och platsen kompletteras med soffor i samklang med områdets och platsens karaktär.

15. KYRKOVÄRDEN /3,6 ha

Analys

+	—
Viktig länk i natur-sambandet Hemskogen-Svedmyraskogen.	Den befintliga gångvägen längs Enskede IP har en mycket otydlig entré från Handelsvägen vilket bör åtgärdas då den också utgör entré till skogen.

Naturlekplatsen

Beskrivning

Kyrkovärden utgörs av en skogsbeklädd höjd mellan Hemskogen och Svedmyraskogen. Området är kuperat och består av hållmarkstallskog med berg i dagen och en hel del inslag av lövträd såsom ek och björk. Området genomkorsas av belysta gångstråk och upp trampade stigar. Ett asfalterat gångstråk löper också längs Enskede IP och utgör entré till skogen från norr. Soffor finns placerade längs gångvägarna som bitvis är branta.

I området ligger en scoutstuga, som också används som förskola, och i anslutning till stugan finns öppna grusade ytor för fri lek, samling och grillning. Här ligger också en inhägnad naturlekplats för yngre barn.

Bostadsnära skogsparti som utgör en grön länk i natursambandet Hemskogen-Svedmyraskogen.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, promenader, ro, sitta i solen och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter. Grön länk i natursambandet Hemskogen-Svedmyraskogen.

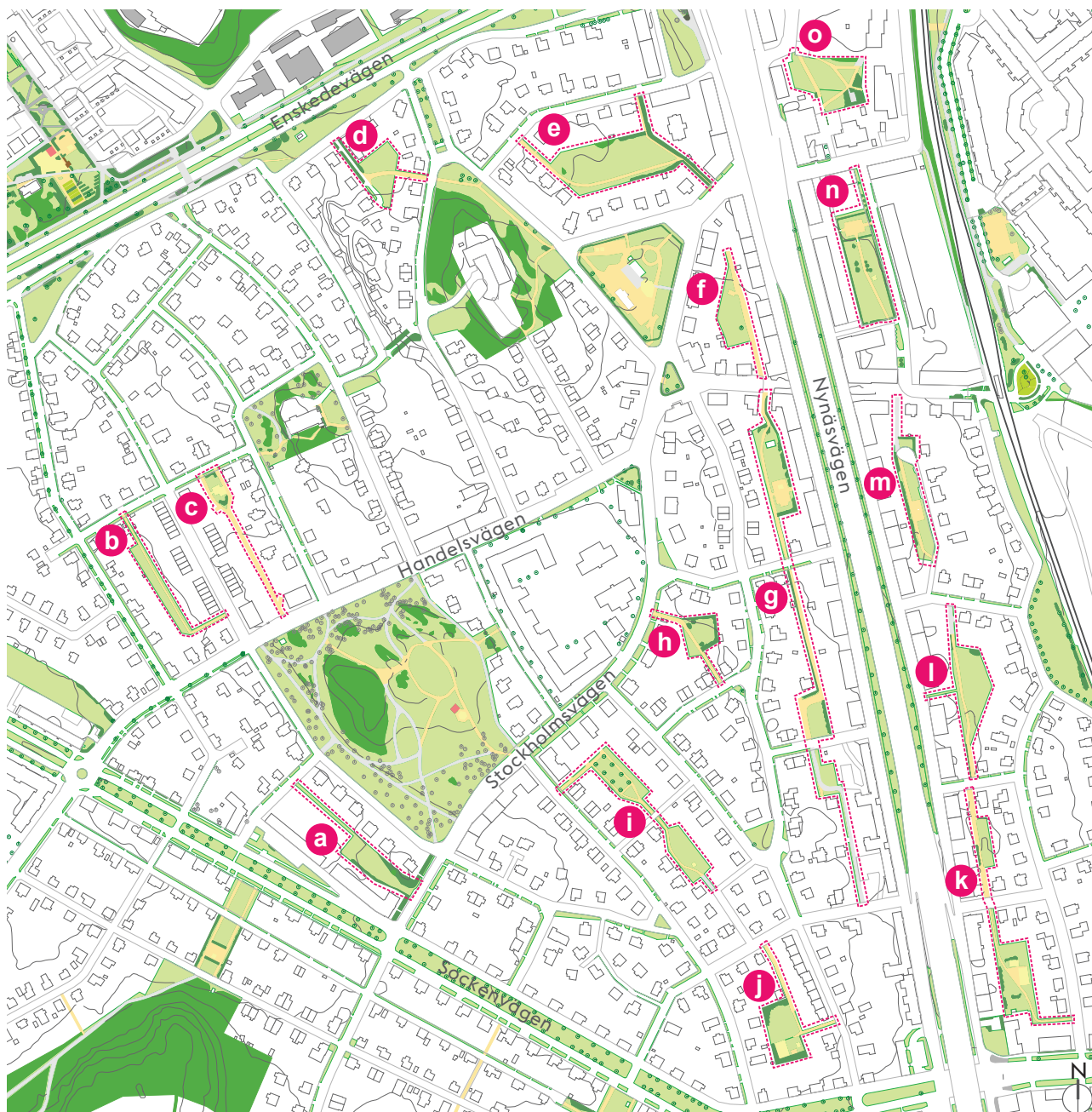
Kulturhistoriska:

Mål för utveckling

Området ska skötas med naturvård och hållas öppet och genomsiktligt för att kännas tryggt. Brynzoner bör förstärkas i syfte att gynna den biologiska mångfalden.

För att förstärka gångstråket mellan Kyrkovärden och Svedmyraskogen bör möjligheten av anordna en kompletterande gångvägsanslutning från Handelsvägen studeras.

16. KROKAR

Beskrivning

Krokarna i G:a Enskede fanns med i Per Olof Hallmans ursprungliga stadsplan för Gamla Enskede trädgårdsstad och är typiska för denna stadsdel. Dessa långsmala parkrum används som passage, spontan lek och uppställning av cyklar för närboende.

Krokarna består ofta av klippta gräsytor med spridda solitära träd och prydnadsbuskar.

På några ställen ingår krokarna i en serie av andra krokarna som tillsammans utgör ett grönt promenadstråk.

Cyklar, privata möbler och leksaker är vanligt förekommande vilket ger dessa parkrum en privat prägel.

Krokarnas största kvalitet består av deras intima och grönskande karaktär.

- a. Södra Mellankrokarna
- b. Norra Mellankrokarna
- c. Solkroken
- d. Kolonigränd
- e. Fågelkärrskroken
- f. Grepstigen
- g. Fagerängskrokarna
- h. Tistelkroken
- i. Tvillingkrokarna
- j. Kvitterkroken
- k. Källkrokarna
- l. Strålkroken
- m. Magnebergskroken
- n. Krok vid Yrkesvägen
- o. Krok vid Glasmålningen

forts. KROKAR

Analys

+	-
Intima parkrum som är signifikanta för Gamla Enskede och viktiga för stadsdelens karaktär och därmed kulturhistoriskt värdefulla.	Privatiseringen av parkmarken kan ge besökaren upplevelsen av att inkräkta på annans mark. Skötseln är på flera ställen eftersatt. Fler krokarna används bara som passage.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, promenader, ro och sitta i solen.

Ekologiska: Flera ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska: Huvudparten av krokarna ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

Generellt bör krokarna lyftas och parkkaraktären återtas. Entréerna bör öppnas upp och tillgängliggöras med varsamhet för att inte mista parkrummets intima prägel. Skötseln behöver förbättras så att de blir mer välkomnande för alla.

Skyltning från gatan är ett steg i detta led att offentliggöra parkrummen.

Öka antalet parkbänkar för att göra krokarna till platser att vistas i och inte bara som passager.

Upprustningar och tillägg ska utföras i samklang med krokarnas ursprungliga karaktär.

Södra Mellankrokarna

Fagerängskrokarna

Norra Mellankrokarna

Magnebergskroken

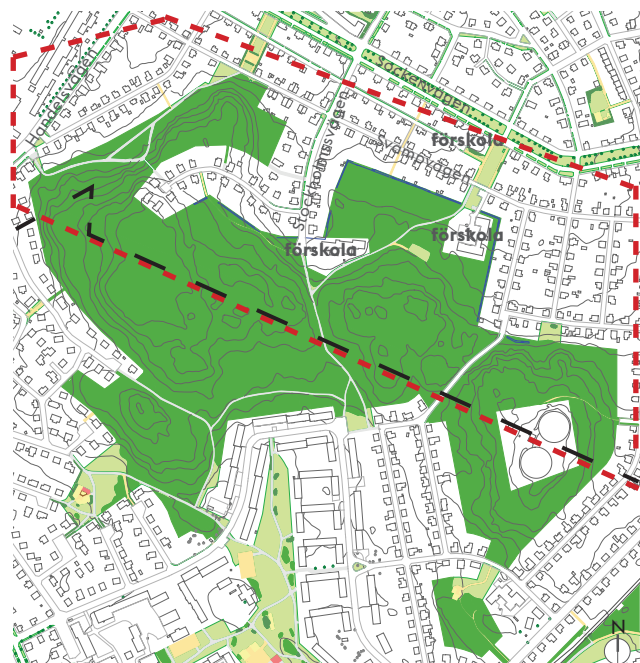

Solkroken

Källkrokarna

17. SVEDMYRASKOGEN /12,5 ha

Beskrivning

Svedmyraskogen är ett större skogsområde i en norrvänd sluttning mellan Svedmyra och Enskede. Stadsdelsgränsen mot Farsta går tvärs genom skogen.

Svedmyraskogen ingår i ett övergripande natursamband med Hemskogen och Majroskogen och utgör en del av Stockholms ekologiska infrastruktur.

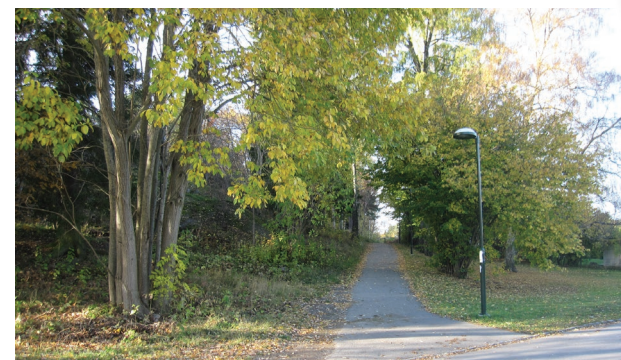
Skogen består till största delen av hällmarker, gran- och tallskog samt blandskog med hassel. Den är ett väldigt uppskattat rekreationsområde och används av förskolor och skolor i närområdet.

Genom skogen löper omväxlande asfalterade och grusade gångvägar och ett utbrett system av upptrampade stigar. Två längre trappor av granit förbinder den västra gångvägen med Riskvägen.

Skogen nås via tydliga entréer från Svampvägen i norr och Handelsvägen i väster. Mindre entréer i form av mer eller mindre igenvuxna stigar mellan villatomterna finns också.

Analys

+	—
Svedmyraskogen har ett attraktivt bostadsnära läge och ett stort upptagningsområde.	Flera av de mindre entréerna är igenvuxna och behöver öppnas upp.
Skogen erbjuder kvaliteter såsom lugn och ro, utsikt och upplevelser av vild natur.	

Parkväg från Svampvägen

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, promenader, ro, sitta i solen, skogskänsla (mer än 4Odb), utsikt och vild natur.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter. Del av stadens ekologiska infrastruktur.

Kulturhistoriska: Ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

Skogen ska skötas genom naturvård. Skötselåtgärder och investeringar i skogen bör samordnas med stadsdelen Farsta. Övrig skötsel bör inriktas till att hålla huvudentréerna öppna.

Platser för t ex samling eller grillning saknas i Svedmyraskogen och skulle kunna anläggas så att ytterligare funktioner och värden tillförs. Vid val av platser bör hänsyn tas till terrängen så att de blir tillgängliga för så många som möjligt.

Sambandet Svedmyraskogen-Kyrkovärden-Hemskogen är viktigt både ur ekologisk och rekreativ synvinkel. Den fysiska kopplingen mot Hemskogen och Kyrkovärden bör studeras och utvecklas.

18. PERGOLAN

Beskrivning

Parkområde mellan Nynäsvägen och tunnelbanan som domineras av klippta gräsytor och stora solitära lövträd. Klippta häckar gränsar mot flerfamiljshusen utmed Sockenvägen och utmed gångvägen längs Enskede företagsby står en tät rad med Kaukasisk vingnöt. En lekplats med gungor och en liten sandlåda omges av låga friväxande buskar.

Närheten till Nynäsvägen gör hela området bullerstört.

Analys

+	-
Lummigt parkstråk som används som passage till och från Skogskyrkogårdens tunnelbanestation.	Området präglas delvis av närheten till Enskede företagsby och risk finns att det upplevs som en bortglömd bakgård om det inte hålls öppet och välskött.
	Parkvägskopplingen är bitvis svag.
	Lekplatsen är sliten och eftersatt och behöver rustas och tillgängliggöras om den ska vara kvar.

Gångstråk från Nynäsvägen mot Skogskyrkogårdens t-banestation.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, promenader, ro och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska:

Mål för utveckling

Parkvägen skulle kunna utvecklas, både genom området och under Nynäsvägen.

Behovet av lekytan bör utredas.

19. SANDBORGS PERENNPARK

Beskrivning

Mellan tunnelbanestationen och Dalens centrum är nivåskillnaden stor och i backen finns en liten fickpark med kalkstensbelagda gångar, blommande buskar och perenner i södervänt läge.

Parken fungerar som entré från tunnelbanan där nivåskillnaden gör parken lättöverskådlig.

Detta är en av de få finparkerna i Enskede där blomsterprakt är den viktigaste komponenten.

Parken rustas under 2014-2015.

Analys

+	-
<p>Parken är centralt placerad och är ett vackert blickfång för förbipasserande.</p> <p>Parken är ett fint exempel på att det går att skapa en finpark på en mycket begränsad yta i en sluttning.</p>	

Värden idag

Sociala: Blomprakt, grön oas och sitta i solen.

Ekologiska: Blommande växter gynnar pollinerande insekter.

Kulturhistoriska:

Parken under upprustning, våren 2015.

Mål för utveckling

Parken bör ha en hög skötselnivå då den har ett centralt läge och är lättöverskådlig vilket gör att slitage och igenväxning syns tydligt.

Här kan med fördel planteras blommande växter som lockar pollinerande insekter.

20. DALENPARKEN

Beskrivning

Dalenparken är en större park med lekplats som rustats i omgångar under de senaste åren. Under 2015 rustades även småbarnsleken.

Parken ligger vid foten av en skogsklädd bergknalle och erbjuder stora ytor för lek och aktivitet för flera olika målgrupper. Här finns bland annat ytor för basket och skateboardåkning, en större klätterställning och linbana, gungor samt en lång rutschkana från berget. I parkens östra del finns en inhägnad bollplan med konstgräs samt en större samlingsplats med bänkbord och grillar.

Parken förbinds med Nytorsgårde via en gångpassage under Åstorsvägen.

Exploatering planeras utmed parkens östra del mot Åstorsringen.

Analys

+	-
Dalenparken utgör en attraktiv målpunkt med ett stort upptagningsområde.	

Dalenparken

Värden idag

Sociala: Folkliv, grön oas, lek, promenader, sitta i solen, bollspel, picknick, pulkaåkning, promenader, ro och utsikt.

Ekologiska:

Kulturhistoriska:

Mål för utveckling

Parken har ett högt besöksstryck och kräver en hög skötselnivå.

Sittplatser bör adderas vid konstgräsplanen.

21. HEMSKOGEN & GIDEÅPARKEN /24 ha

Beskrivning

Hemskogen är ett större skogsområde i en norrvänd sluttning mellan stadsdelarna Stureby och Enskedefältet. Hemskogen ingår i ett övergripande natur-samband med Svedmyraskogen, Majroskogen och Årstafältet. Den utgör en ekologisk spridningskorridor och är en del av Stockholms ekologiska infrastruktur.

Skogen består av gran- och tallskog, blandskog med ek och hällmarkspartier. Den är ett väldigt uppskattat rekreationsområde och används av förskolor och skolor i närområdet.

Skogen har flera entréer från såväl Enskedefältet som Stureby. Ett gångstråk löper längs bergets fot och ansluter till gång- och cykelstråk i både öster och väster. Gångstråk löper även tvärs genom skogen och det finns ett utbrett system av upptrampade stigar.

Längs foten av skogen, mellan villabebyggelsen, ligger flera gröna partier med klippt gräs. Parkytorna ansluter mot

gator och bildar gröna fönster mot skogen och tydliga öppningar i den annars ganska täta stadsväven. Utmed Pommerska gatan finns ett större parti med klippta gräsytor, spridda solitära träd och prydnadsbuskar.

I östra delen av skogen, nära Enskedefältet, finns en backhoppningsbacke som idag inte är i bruk. "Hopparebacken" är en populär samlingsplats för unga och backen används vintertid för pulkaåkning.

Fältet nedanför "Hopparebacken" utgörs av ett öppet fält med klippta gräsytor i en dalgång. Platsen omgärdas av skogsbevuxna höjder och erbjuder möjlighet till spontan lek och bollspel. Platsen används också till lokala evenemang såsom Valborgsfirande mm. Gångvägen längs fältets norra sida fortsätter mot öster i en gångtunnel under tunnelbanan och Enskedevägen.

Gideåparken är en liten park med sparad naturmark. I parken finns en enkel inhägnad lekplats med basutbud i form av sandlek, gungor och klätterställning. Parken är lummig och präglas av stora uppvuxna träd av främst tall och gran med inslag av lövträd. I anslutning till lekplatsen finns rester av äldre parkväxter såsom oxbär, måbär och rosor. En grusgång löper genom parken men är delvis igenvuxen. Belysning saknas.

Norr om parken finns sparade naturmarkspartier med hällmarkstallskog. En gångväg förbinder villaområdet med Enskedefältet via trappor genom Hemskogen.

forts. HEMSKOGEN & GIDEÅPARKEN

Analys

Hemskogen ligger i ett attraktivt och bostadsnära läge och har ett stort upptagningsområde.

Området är värdetätt och erbjuder kvaliteter såsom utsikt och upplevelser av vild natur och tystnad.

Området erbjuder också möjlighet till motion, samling och evenemang.

Fältet nedaför "Hopparebacken" är en välanvänd, öppen och trygg plats.

Mycket viktig länk för ekologiska samband.

Gideåparken upplevs idag som övergiven med lågt besöksstryck.

Specifika anordnade platser för till exempel samling, grillning eller träning saknas i Hemskogen.

Värden idag

Sociala: Bollspel, evenemang, grön oas, lek, picknick, promenader, pulkaåkning, ro, sitta i solen, utsikt och vild natur.

Ekologiska: Del i stadens ekologiska infrastruktur. Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter. Del av skogen ingår i habitatnätverk för eklevande arter.

Kulturhistoriska: Gröna partier ligger inom område som av Stadsmuseet utpekats som kulturhistoriskt värdefullt.

Mål för utveckling

Naturmarken ska skötas med naturvård och hållas öppen och genomsläpplig så att tall och ek gynnas. Sambandet Hemskogen-Kyrkovärden-Svedmyraskogen är viktigt både ur ekologisk och rekreativ synvinkel och kopplingen mellan områdena bör förstärkas. Områdena bör innehållsmässigt komplettera varandra och genom rätt insatser kan både de ekologiska och fysiska sambanden och värdena stärkas.

Förstärk brynzonerna, i syfte att gynna den biologiska mångfalden. Delar av de tidigare klippta gräsytorerna nära brynzonerna kan med fördel skötas som äng. Mindre träd av inhemskt ursprung såsom hassel, rönn och vildapel kan med fördel planteras i brynzonerna.

Gideåparken är idag tätbevuxen och behöver öppnas upp genom gallring för att släppa in mer ljus bland träden och på lekplatsen. Om

behov skulle uppstå finns utrymme att utvidga och komplettera lekplatsen. Enligt tillgångsanalysen för lek behövs en kvarterslekplats i detta läge.

Parken vid Pommerska gatan har en fin skala men är delvis igenvuxen. Parken bör öppnas upp och parkkaraktären återtas.

Det är viktigt att trädridåerna längs gångvägen på fältet nedaför "Hopparebacken" inte växer igen och att området runt gångtunneln hålls öppet för fri sikt.

Platser för till exempel samling, grillning eller träning bör anläggas så att ytterligare funktioner och värden tillförs. Möjligheten att omgestalta "Hopparebackens" berg bör utredas.

Behovet och möjligheten att anlägga ridstigar i skogen bör utredas i samråd med Enskede ridskola.

22. VÅRFLODSPARKEN /3,8 ha

Beskrivning

Vårflodsparken anlades i början av 1930-talet. Det är en av Enskedes största parker och den har en karaktär av finpark. Den sträcker sig genom hela stadsdelen och genomkorsas av två gator.

Parken, som ligger på gammal åkermark, är plan och har en bas av stora klippta gräsytor som erbjuder möjlighet till spontan lek, solbad och picknick. Den östra delen av parken kantas av klippta häckar. Två rader med träd, framförallt pilar, grupperar sig längs mittaxeln och markerar läget på en sedan länge kulverterad å. Grusade gångvägar löper längs parkens långsidor.

I den nordvästra delen vidgar sig parken och här återfinns en plaskdam, en större lekplats och ett utegym. Platsen runt plaskdammen är hårdgjord och öppen och har en formalistisk utformning. En mur av tegel utgör en avgränsning mot gångstråket. Lekplatsen erbjuder lek- och aktivitetsytor för barn upp till mellanstadieåldern. På lekplatsen finns också en samlingsplats med skärmtak, bänkbord och grillar. Delar av lekplatsen är inhägnad och hela lekplatsen omgärdas av klippta häckar och friväxande buskar och träd.

Analys

+	—
<p>Detta stora parkrum är volymskapande i villaområdet.</p> <p>Lekplatsen har ett stort upptagningsområde och är ett populärt besöksmål för förskolor.</p> <p>I den östra delen är parkrummet tydligt avgränsat och karaktären specifik med de klippta häckarna och de stora uppvuxna pilträden längs mittaxeln.</p>	<p>I det långsträckt parkrummet används i stort sett bara de grusade gångstråken längs parkens kanter.</p> <p>Runt plaskdammen och lekplatsen är parken mer splittrad både i sin form och i sin karaktär och gränsen mot gatan är otydlig. Flera träd runt plaskdammen är i dåligt skick.</p>

Värden idag

Sociala: Bollspel, grön oas, lek, picknick, promenader, ro och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska:

I norr ligger en inhägnad grusplan med fotbollsmål. Även här kantas parken av klippta häckar och träd står spridda i gräsytan. I söder ansluter parken mot Enskedefältet och i norr fortsätter ett gång- och cykelstråk mot industriområdet Årsta park och Huddingevägen.

Utmed Sockenvägen väster om Vårflodsparken planerar staden att bygga nya bostäder och besöksstrycket på parken kan då komma att öka.

Lekplatsen upprustades 2012.

Det stora grönstråket med storvuxna träd

Parkleken

Mål för utveckling

Lekplatsen bör ha en hög skötselnivå. Parken bör på sikt ses över i sin helhet för att förstärka och förtydliga parkens rumslighet och karaktär.

Kontinuerlig nyplantering av träd bör ske med arter som når stor storlek och höjd för att passa in i det stora parkrummet. De befintliga träden ska vårdas för att behålla sin vitalitet.

Gång- och cykelstråket mot Årsta Park bör utvecklas för att förbättra och förtydliga kopplingen med Årstafältet.

23. VIVSTAVARVSPARKEN /2,2 ha

Analys

+	—
Ett av Sturebys större parkområden som erbjuder flera olika kvaliteter och värden.	Entrén vid korsningen Vivstavarvsvägen/Bandhagsvägen är kal och platsen domineras av pumphuset till plaskdammen.
Platsen vid bergets fot har ett fint läge som möjliggör lek både på lekplatsen och i naturmarken.	Lekutrustningen är relativt ensartad.
Parken ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.	

Beskrivning

Vivstavarvsparken är en lummig park mitt i Stureby. Den södra delen utgörs av en bergknalle med hållmarkstallskog. I den norra delen finns en lekplats och en plaskdamm som omges av klippta gräsytor med stora träd, främst tall och gran. En stor ek ger också karaktär och identitet åt platsen.

Lekplatsen vänder sig främst till yngre barn med utrustning i form av bland annat sandlåda, gungor, mindre klätterställningar och en linbana. Ett par bänkbord står placerade vid lekytorna och vid plaskdammen som renoverades under 2014 finns ett par äldre soffor. Parken inhängas mot gatan av ett nätstängsel men är i övrigt öppen med fri sikt in i parken. En asfalterad gångväg leder upp på berget via en äldre granittrappa.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, picknick, promenader, pulkaåkning, ro, skogskänsla och sitta i solen.

Ekologiska: Ekar som hyser stort biologiskt liv. Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska:

Mål för utveckling

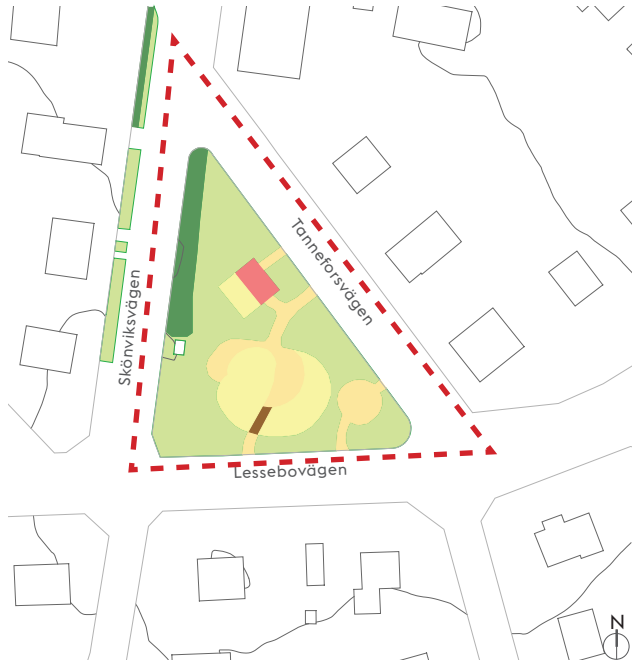
Skogsmarken ska skötas med naturvård och hållas öppen och genomsiktig. Brynzoner bör förstärkas i syfte att gynna den biologiska mångfalden.

Entrén bör ses över så att parken upplevs mer inbjudande från gatan.

Nyplantering av träd bör ske för att skapa variation i ålder.

Parken kan utvecklas för att locka fler målgrupper.

24. TANNEFORS PARKEN /0,2 ha

Analys

+	-
<p>Välanvänd och trevlig lekplats i bra väderstrecksläge som erbjuder gott om sittplatser.</p> <p>Tallarna och de platsbyggda trädäcken ger parken karaktär och identitet.</p> <p>Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.</p>	<p>Flera av lekredskapen otillgängliga.</p> <p>Parken upplevs som något sliten.</p>

Parken sedd från nordväst.

Beskrivning

Liten park med lekplats omgiven av gator på alla sidor. Längs Skönviksvägen finns ett friväxande buskage, i övrigt är parken öppen med fri sikt. Trädbeståndet består av stora uppvuxna tallar, björkar och lönnar jämnt spridda över ytorna. Ett nätstängsel utmed Tanneforsvägen och Lessebovägen hägnar in lekplatsen.

Lekplatsen erbjuder lek för barn upp till lägre skolåldern i form av sandlek, gungor och klätterställning.

Lekutrustningen är delvis otillgänglig då den står placerad i ytor omgärdade av sarger och trädäck. Sittplatser med soffor och bänkbord finns på ett par platser i parken.

Slitna grusytor och grusgångar tyder på att parken är välanvänd.

Specifik belysning på lekplatsen saknas.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, picknick och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska:

Mål för utveckling

Bör ha en hög skötselnivå.

Parken behöver tillgänglighetsanpassas bland annat med nya underlag. Parkens belysning bör också ses över.

25. LEKPLATS VID GÖTAFORSVÄGEN /1 ha

Analys

+	—
Fint grönområde med välplacerad och tillgänglig lekplats.	Förvildade buskage runt lekytorna bidrar till ett skräpigt intryck.
Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter samt för groddjur.	Lekplatsen upplevs torftig och eftersatt.

En av platsens lekytor. Granittrappan skymtar i fonden.

Beskrivning

Kuperat grönområde med inslag av sparad naturmark. Mot Götaforsvägen finns en enkel lekplats med basutbud för yngre barn. Leken är uppdelad på två staketomgärdade ytor. Platsen omfattas på tre sidor av tät och hög vegetation, som bland annat består av högresta tallar och granar.

Lekplatsen ligger vid foten av berget och från lekplatsen går en lång granittrappa som ansluter till en gångväg som löper genom området. Gångvägen är bitvis brant men nås lätt från omgivande gator.

Området ingår i ett smalt natursamband som sträcker sig från Majroskogen via grönytorna utmed Götaforsvägen och norrut mot Aspvirket.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, picknick, promenader och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter samt för groddjur.

Kulturhistoriska:

Mål för utveckling

Grönområdet är igenvuxet och behöver gallras och öppnas upp.

Lekplatsen behöver rustas och kompletteras samt förses med solskydd och sittplatser. Soffor bör också anläggas längs den stundtals branta gångvägen. Tillgångsanalysen för lek visar att en lekplats behövs i detta läge.

26. ASPVIRKET /2,5 ha

Beskrivning

Parkstråk med öppna klippta gräsytor i väster och en sparad bergknalle med hällmarkstallskog i öster. En asfalterad och belyst gångväg löper längs bergets fot.

Sydöst om området fortsätter hällmarkstallskogen i ett smalt natursamband som sträcker sig österut mot Majroskogen via grönyrtorna utmed Götaforsvägen.

Analys

+	—
Lugnt och rofyllt stråk som erbjuder vardagsnära natur.	Entréerna från Skönviksvägen ligger i anslutning till privata fastigheter och är svåra att identifiera och hitta.
Entrén från Lessebovägen är tydlig.	Parken är en otydlig målpunkt som mest fungerar som passage.
Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.	

Parkstråket med dess klippta gräsytor sett från söder.

Värden idag

Sociala: Grön oas, picknick, promenader, pulkaåkning, ro och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.

Kulturhistoriska:

Mål för utveckling

Naturmarken ska skötas med naturvård och hållas öppen och genomsiktlig. Brynzoner bör förstärkas i syfte att gynna den biologiska mångfalden. Delar av gräsytan närmast brynzonen kan med fördel skötas som äng.

Entréerna behöver öppnas upp och förtydligas. Stråkets funktion som park bör förstärkas genom att komplettera med soffor, bord och skräpkorgar.

27. FARFARSTÄPPAN /1,3 ha

Beskrivning

Bostadsnära naturkvarter och passage mellan Sågverksgatan och Bäckaskiftsvägen.

Vegetationen är blandad med såväl barrträd som lövträd. En liten våtmark finns närmast Sågverksgatan. Gångvägen är belyst och asfalterad och mot Bäckaskiftsvägen kantad av klippta gräsytor. Mitt i området öppnar sig stråket till en glänta.

Analys

+	-
Våtmarken har ett ekologiskt värde.	

Värden idag

Sociala: Grön oas, promenader och ro.

Ekologiska: Våtmark.

Kulturhistoriska:

Mål för utveckling

Ska skötas med naturvård och hållas öppen och genomsiktig.

Gläntan mitt i stråket bör förtydligas.

Våtmarken bör restaureras i syfte att gynna den biologiska mångfalden.

28. STUREBYHÖJDEN /1,6 ha

Beskrivning

Sturebyhöjden är en tvådelad park. Den södra delen utgörs av en bergknalle med hållmarkstallskog och i den norra delen finns en lekplats omgiven av öppna och solbelysta gräsytor och stora lövträd som koncentrerats till kanterna.

Ett antal mindre träd står på rad utmed en av gångvägarna och vid lekplatsen finns friväxande buskar. En stor karaktärsfull silverpil står invid lekplatsen.

Lekplatsen vänder sig främst till yngre barn. Den är uppdelad på flera ytor och erbjuder ett basutbud i form av bland annat sandlek, klätterlek och gungor. Parken har också en grillplats och ett par större bänkbord för picknick.

Parken ligger omgärdad av bebyggelse. Den genomkorsas av asfalterade gångvägar med entréer från anslutande gator.

Analys

+	—
En av Sturebys större parker som erbjuder flera olika kvaliteter och värden.	Vissa entréer är otydliga och vissa gångvägar snöröjs inte vilket gör parken delvis svårtillgänglig och svår att hitta.
Lekplatsen har ett fint läge vid bergets fot vilket ger möjlighet till lek även i naturmarken.	Parken saknar en egen identitet.
Parken ligger i kanten mot habitatnätverk för eklevande arter.	Lekplatsen upplevs torftig.
	Gångvägarna är bitvis smala och slitna och otillgängliga.

Värden idag

Sociala: Grön oas, lek, picknick, promenader, pulkaåkning, ro och sitta i solen.

Ekologiska: Parken ligger i kanten mot habitatnätverk för eklevande arter.

Kulturhistoriska:

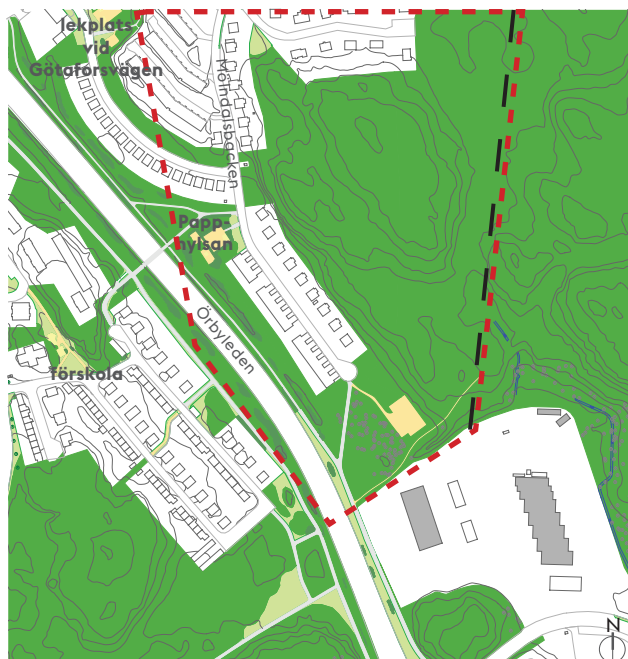
Del av lekplatsen sedd från norr.

Mål för utveckling

Skogsmarken ska skötas med naturvård och hållas öppen och genomsiktlig till förmån för ek och tall. Brynzoner bör förstärkas i syfte att gynna den biologiska mångfalden. I och med att parken ligger i randzonen av ett habitatnätverk för eklevande arter bör ekar med fördel planteras här.

Hela parken har potential att utvecklas till en målpunkt för fler målgrupper. På sikt bör parken lyftas i sin helhet och lekplatsen kompletteras och ges en egen identitet.

29. MAJROSSKOGEN & PAPPHYLSAN /3,9 ha (hela skogen 150 ha)

Beskrivning

Majrosskogen ligger till största delen inom stadsdelen Farsta men en liten del av skogen ligger inom Enskede i sydöstra delen av Stureby.

Skogen nås direkt från flera gator i Stureby och är ett viktigt rekreationsområde för boende i stadsdelen. Skogen har som helhet en varierande topografi och flera olika naturtyper. Hällmarkstallskogen dominerar men man kan även finna fuktiga sprickdalar och myrar, äldre granskog, hassellundar, ekmiljöer mm. De olika naturtyperna bidrar till en stor artrikedom bland flora och fauna.

Skogen har varit relativt orörd och många träd, i synnerhet tallar är mellan 100 och 200 år gamla. Inslaget av lövträd är stort, något som starkt bidrar till skogens rika fågelliv.

Majrosskogen ingår i Storstockholms gröna kilar där den utgör spetsen på Hanvedenkilen. Den gränsar mot Fagersjöskogen och har koppling med Rågsveds friområde via grönområdet norr om Högdalens industriområde.

Analys

+	-
<p>Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter samt för groddjur. Del i stadens ekologiska infrastruktur.</p> <p>Gång- och cykelvägen utgör en viktig koppling till stråket utmed Örbyleden och till gångbron mot Bandhagen.</p> <p>Majrosskogen har ett högt rekreativt värde som strövområde.</p>	<p>Örbyleden utgör delvis en barriär.</p> <p>Lekplatsen saknar funktion.</p>

Värden idag

Sociala: Grön oas, promenader, pulkaåkning, ro, sitta i solen, skogskänsla, utsikt och vild natur.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter samt för groddjur. Del i stadens ekologiska infrastruktur.

Kulturhistoriska: Skogen har brukats för skogsbete.

I södra delen av Majrosskogen ligger Papphylsan vilket är en lekplats som idag består av grus- och planteringsytor under igenväxning. Närmast Mölnålsbacken står några högresta tallar. I övrigt består vegetationen av täta ridåer av buskar och lövträd mot gångvägen och på bullervallen utmed Örbyleden.

Papphylsan

Mål för utveckling

Skogen ska skötas genom naturvård och alla åtgärder och skötselinsatser ska samordnas med stadsdelen Farsta. Entréer till skogen ska hållas öppna.

Resterna av lekplatsen bör helt tas bort och platsen säs igen med gräs.

Det är viktigt att gång- och cykelvägen hålls öppen och genomsläpplig så att området känns tryggt.

30. STUREBYSTRÅKET /2,6 km

Beskrivning

Sturebystråket löper längs med Huddingevägen och Örbyleden från Tussmötevägen i norr till Grycksbovägen i söder. Längst i norr präglas stråket av närheten till de stora trafiklederna. Här möts och förbinds gång- och cykelvägar från flera stadsdelar, bland annat via broar. Gång- och cykelvägarna utgör pendlingsstråk för cykel. Klippta gräsytor och vegetationsridåer kantar stråken och skärmar mot vägarna.

Utmed Örbyleden avgränsas stråket mestadels av en bullervall bevuxen med träd och buskar i varierande höjd och täthet. Stråket varierar i bredd och man rör sig omväxlande nära eller på avstånd från Örbyleden. Längs hela stråket återfinns vegetationsholmar, främst hållmarkshöjder, mot intilliggande bebyggelse.

Sturebystråket innehåller flera platser för aktivitet. Vid Sturebyskolan ligger ett par olika bollplaner och en lekplats. Lekplatsen är under ombyggnad 2014 och kommer, när den står färdig, att bli en av Sturebys största och erbjuda lek och aktiviteter för många olika åldrar. I anslutning till lekplatsen ligger ett mindre naturmarksparti.

I södra delen av stråket, strax norr om Grycksbovägen, ligger ett större parkområde med klippta gräsytor och uppvuxna träd i grupper, bland annat oxlar. Här finns två bollplaner, en grusplan och en asfaltplan. Bakom bollplanerna löper en mindre grusad gångväg där en mer intim trädgårdskänsla finns. Mellan Sturebyskolan och parkområdet i söder finns en plats med gungor och sittplatser.

Hela Sturebystråket är bullerstört.

forts. STUREBYSTRÅKET

Analys

+	—
Viktigt stråk för gång och cykel som förbinder flera stadsdelar med varandra.	Extensivt skötta mellan- och sidoytor gör att stråket idag delvis upplevs skräpigt och övergivet.
Det södra parkområdet har fina kvaliteter att bygga vidare på, bland annat i form av stora träd.	Parkområdet i söder är eftersatt och upplevs övergivet .
Norra delen av stråket ingår i habitatnätverk för eklevande arter och södra delen ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter.	
Hela stråket ingår i habitatnätverk för groddjur.	

Mål för utveckling

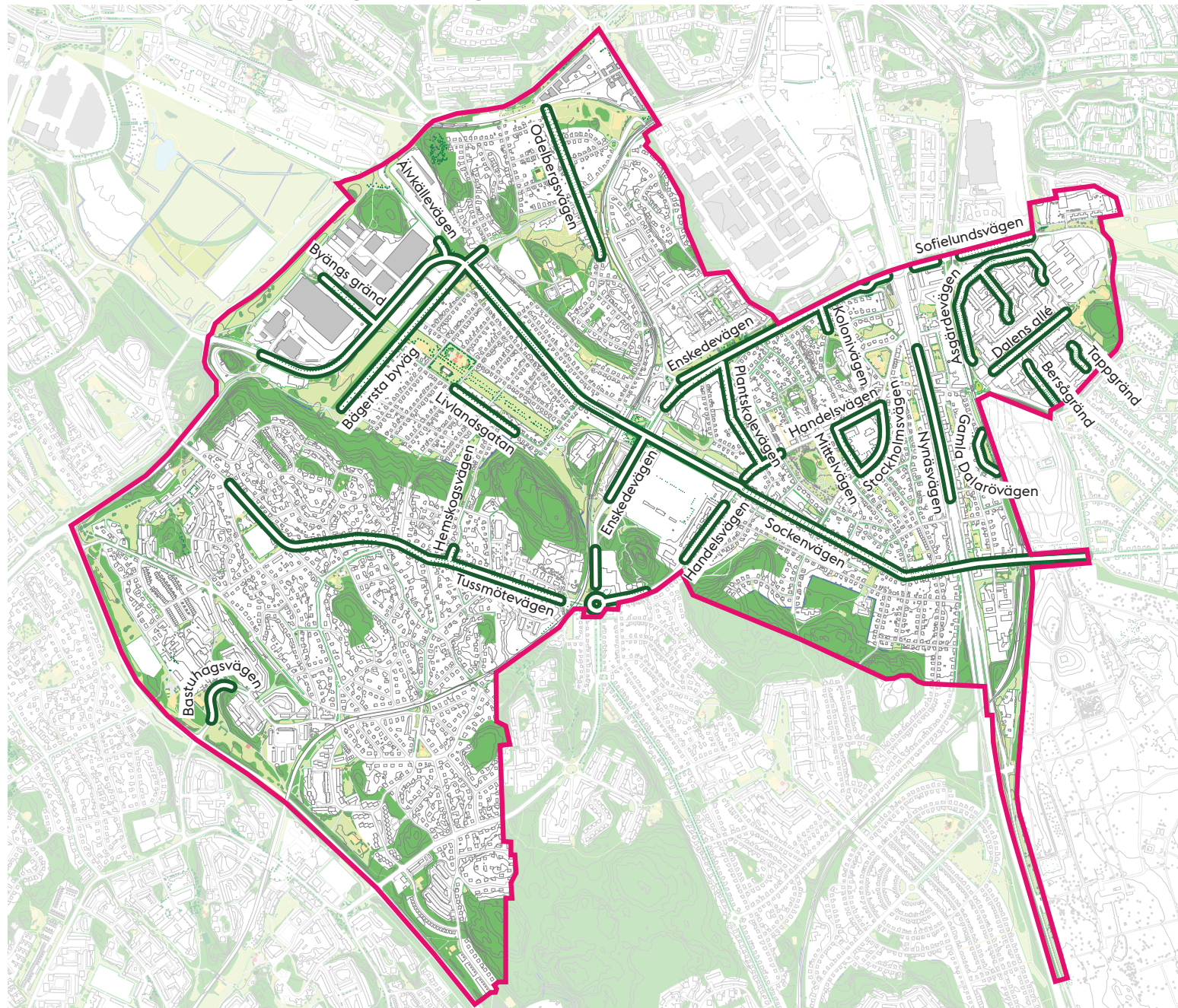
- Naturmarkspartierna ska skötas med naturvård och hållas öppna och genomsiktliga. Skötsel ska stärka habitatnätverken och gynna groddjuren.
- Viktigt att hålla stråket öppet och tryggt.
- Bollplanerna bör rustas. Tillgångsanalysen för bollspel visar att en bollplan i detta läge behövs.
- Parkområdet bör ses över i sin helhet och förstärkas som mötesplats för olika målgrupper.
- Möjligheten att bygga bostäder på del av parkytorna kan utredas.

Värden idag

- Sociala:** Bollspel, grön oas, lek, picknick, promenader, pulkaåkning och sitta i solen.
- Ekologiska:** Norra delen av stråket ingår i habitatnätverk för eklevande arter och södra delen ingår i habitatnätverk för barrskogslevande arter. Hela stråket ingår i habitatnätverk för groddjur.
- Kulturhistoriska:**

TRÄDKANTADE GATOR I ENSKEDE

Gränsen markerar ansvarsområdet för parkskötsel i Enskede.

Stockholms
stad

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning

